

Gilze en Rijen, maart 2026

Stamboomonderzoek april

Op maandagavond **13 april 2026** houden we weer een 'stamboomcafé' in 't Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze.
Van 19.00 tot 21.00 uur ben je welkom.

Filmavond met oude films

Op dinsdagavond **14 april a.s.** organiseren wij voor de tweede keer een filmavond voor onze leden. Heemkring Molenheide beschikt over een aantal films uit de 'oude doos'. De films die deze avond 'op de rol staan' kun je vinden op onze website bij de rubriek [agenda](#).

Voor deze avond werken wij met een aanmeldingsprocedure. Wil je deelnemen aan deze avond stuur dan een mail naar info@heemkringmolenheide.nl. We hebben een beperkt aantal plaatsen.

Om teleurstelling te voorkomen is aanmelden voor 11 april verplicht.

Tentoonstelling: Een duik in de schooltijd van vroeger

Heemkundekring Molenheide opent binnenkort een bijzondere tentoonstelling die de rijke geschiedenis van het onderwijs in onze gemeente tot leven brengt. Van de eerste lagere scholen tot het voortgezet onderwijs: bezoekers maken een reis door meer dan een eeuw schoolgeschiedenis, vol herkenning, verrassingen en verhalen.

Ontstaan, groei en veranderingen

Op grote wandborden wordt helder weergegeven hoe de scholen in Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot zich door de jaren heen hebben ontwikkeld. De historische groei, fusies en soms ook verdwijningen van scholen worden inzichtelijk gemaakt. Plattegronden tonen waar gebouwen ooit stonden en waar ze nu nog te vinden zijn. Voor veel inwoners zal dit een feest van herkenning zijn. Ook de veranderingen in onderwijsvormen, lesmateriaal, schoolgebouwen en maatschappelijke betrokkenheid worden weergegeven.

Klassenfoto's die herinneringen oproepen

Een van de meest aansprekende onderdelen van de tentoonstelling is de verzameling van meer dan 250 klassenfoto's, variërend van het begin tot het einde van de vorige eeuw. Ze liggen overzichtelijk in mappen en zijn bovendien te bestellen. De kans is aanwezig dat jij jezelf, familieleden of bekenden terugziet - een ontdekking die vaak leidt tot mooie gesprekken en herinneringen aan vroeger.

Een klaslokaal zoals het ooit was

De tentoonstelling bevat ook een historische schoolopstelling: een nagebouwde lokaalinrichting met een non voor de klas. Het geeft een levendig beeld van hoe het er vroeger aan toe ging, van de strenge

regels tot de sfeer die velen zich nog levendig kunnen herinneren. Bovendien is er de mogelijkheid om zelf met een kroontjespen en inkt te schrijven. Een bijzondere belevenis voor kinderen.

Lesmaterialen, werkstukken en rapporten

Naast foto's en opstellingen zijn er tal van originele objecten te bewonderen:

- oude lesmaterialen die generaties leerlingen hebben gebruikt
- werkstukken die laten zien hoe opdrachten vroeger werden gemaakt
- wandkaarten die ooit in vrijwel elk lokaal hingen
- rapporten die tonen hoe prestaties werden beoordeeld

Deze materialen maken duidelijk hoe het onderwijs door de jaren heen veranderde, maar ook hoeveel er herkenbaar is gebleven.

Een tentoonstelling voor jong en oud

De expositie is een unieke kans om de geschiedenis van het lokale onderwijs te beleven. Voor de een is het een nostalgische terugblik, voor de ander een verrassende ontdekkingstocht door een wereld die bepalend was voor de ontwikkeling van onze dorpen.

Openstelling

De tentoonstelling wordt op vrijdag 10 april officieel geopend. Dit is een bijeenkomst voor genodigden. Op **zondag 12 april** gaan we open voor het brede publiek. U bent dan van harte welkom van 13:30 – 16:30 uur. Daarna kunt u elke eerste zondag van de maand terecht tijdens dezelfde openingstijden.

Wie komt de tentoonstellingscommissie versterken?

De tentoonstellingscommissie zorgt dat er iedere anderhalf jaar een nieuwe tentoonstelling wordt ingericht. Het thema wordt gekozen door de leden van de commissie die hun oren hier en daar te luisteren leggen. Is het thema bekend, dan wordt er via oproepen in deze nieuwsbrief en in Weekblad Gilze en Rijen gevraagd, om materialen voor de desbetreffende tentoonstelling aan te leveren.

De leden van de commissie zetten met elkaar een tijdspad uit om de tentoonstelling in te richten. Het inrichten zelf kost ongeveer een middag of acht. Na de opening is de tentoonstelling daarna iedere eerste zondagmiddag van de maand geopend. De leden van de tentoonstellingscommissie zijn hier bij toerbeurt aanwezig. Heb je interesse om de commissie te komen versterken, dan kun je contact opnemen met:

Connie Hartog-Zweers, tel.nr. 06-26932708 of Peter de Groot, tel.nr. 06-53840442

Heemtuin open

Bezoek op zondag **12 april a.s.** onze heemtuin. Van 13.30 uur tot 16.30 uur is deze weer geopend. De tuin heeft in 2024 een ware metamorfose ondergaan. Nieuw ingerichte perken en paden, herbouwde karkooi en afgang, verantwoord regenwaterbeheer en een imposante poort met molensteen. Grote veranderingen waarbij meteen ook duurzaamheid en klimaat hoog in het vaandel staan. De heemtuin is te bezoeken bij 't Oude Raadhuis, Nieuwstraat 22, Gilze. De entree is gratis en de koffie of thee staat klaar.

Voor aankondiging boek: Verzwegen verhalen uit de bezetting

Ondertitel: Collaboratie en verzet in Gilze en Rijen 1940 - 1944

De Tweede Wereldoorlog roept tot op de dag van vandaag sterke emoties op. Dit blijkt uit de discussie rondom het openstellen van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR). Moet dit grootste oorlogsarchief van Nederland nu wel of niet online door iedereen te doorzoeken zijn? Al voordat deze vraag actueel werd, is historische vereniging Heemkring Molenheide ruim drie jaar geleden gestart met een verkennend onderzoek. Wij wilden weten of er sprake was van samenwerking (collaboratie) met de Duitse bezetter in de gemeente Gilze en Rijen.

Gedurende het onderzoek besloten wij om naast het onderwerp collaboratie ook het verzet in beschouwing te nemen. Beide verschijnselen bleken verband te houden; ze vormden niet zelden twee kanten van dezelfde medaille.

We hebben geprobeerd zo genuanceerd mogelijk te schrijven over de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog, als het gaat om collaboratie en verzet in Gilze en Rijen. Direct na de oorlog werden enkel de tegengestelde termen 'goed' en 'fout' gebruikt. Wij benoemen waar mogelijk ook het enorme grijze gebied daartussen. Het is geen bijltjesdag en wij doen niet aan persoonsverheerlijking. Personen die betrokken waren bij collaboratie zijn overwegend in algemene termen omschreven.

Het boek zal eind april te koop zijn via:

onze webshop <https://www.heemkringmolenheide.nl/webshop/>

Of bij Bruna in Rijen en Thuis bij Hapers in Gilze. De prijs is € 17,50.

